

PTIČJA POTRAGA:

otkrij skrivene ptice oko sebe!

**60 ptica
za otkrivanje**

PRVA KNJIGA

Nina Kokanović

AVANTURA POČINJE

Ptice su svuda oko nas.
Neke možemo videti lako,
neke se kriju i treba ih tražiti,
a neke su pravi izazov.

Tvoj zadatak je da posmatraš prirodu, pronalaziš ptice, beležiš svoja zapažanja i skupljaš poene.

3 NIVOA - 3 IZAZOVA

Zeleni nivo

*Lako uočljive
ptice*

Ove ptice možeš
pronaći u gradu,
selu, parku ili
dvorištu.

Žuti nivo

*Potrebno malo
strpljenja*

Ove ptice se ne vide
svaki dan i često
borave na posebnim
mestima

Narandžasti nivo

Pravi izazov

Za ove ptice treba
više vremena, sreće i
pažljivog
posmatranja.

KAKO SE SKUPE POENI?

Pronađeš
pticu

Pročitaš
njenu stranicu

Uradiš
izazov

Osvoji
poene

Na kraju knjige proveri koliko si uspešan istraživač.

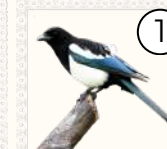
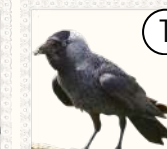
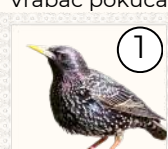
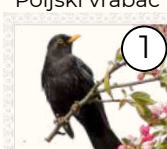
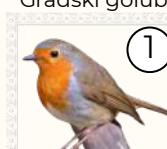
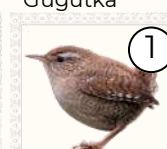
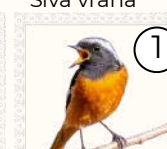
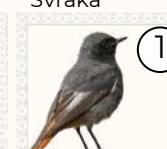
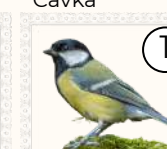
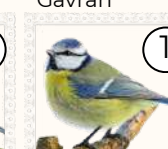
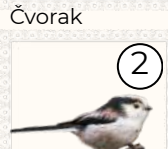
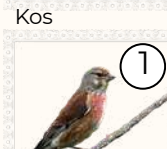
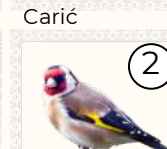
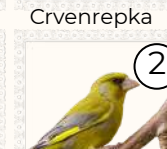
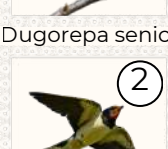
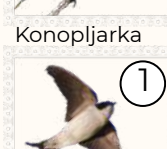
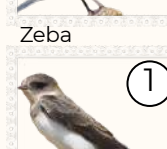
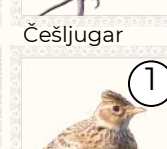
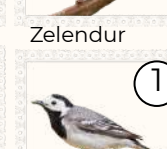
LISTA PTICA

Ovo je tvoja lista za potragu!

Ovde se nalaze sve ptice iz knjige. U belom kružiću pored svake ptice upisan je broj poena koje osvajaš kada je pronađeš. Taj broj možeš videti i na stranici posvećenoj toj ptici.

Svaki put kada pronađeš neku pticu, oboji njen kružić. Tako ćeš pratiti svoj napredak, sabirati bodove i videti koliko ti još ptica nedostaje da završiš svoju veliku istraživačku avanturu.

Zeleni nivo - Lako uočljive ptice (ukupno 35 poena)

1	1	1	1	1	1	1	1
Vrabac pokućar	Poljski vrabac	Gradski golub	Cugutka	Siva vrana	Svraka	Čavka	Gavran
1	1	1	1	1	1	1	1
Čvorak	Kos	Crvendać	Carić	Crvenrepka	Crna crvenrepka	Velika senica	Pava senica
2	1	1	2	2	1	1	
Dugorepa senica	Konopljarka	Zeba	Češljugar	Zelendur	Čižak	Žuta strnadica	
2	1	1	1	1	2	1	
Seoska lasta	Gradska lasta	Bregunica	Poljska ševa	Bela pastirica	Žuta pastirica	Drozd pevač	

Žuti nivo - Potrebno malo strpljenja (ukupno 40 poena)

2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Veliki detlić	Mali detlić	Zelena žuna	Siva žuna	Brgljev	Puzgavac	Kukavica	Bela roda	Siva čaplja	Divlja patka
1	1	2	1	3	3	4	2	2	4
Labud grbac	Liska	Barska kokica	Rečni galeb	Pčelarica	Vodomar	Vijoglav	Šojka	Vuga	Slavuj

Narandžasti nivo - Pravi izazov (ukupno 25 poena)

2	2	2	2	2	3	3	4	2	4
Vetruška	Mišar	Kobac	Jastreb kokošar	Kukumavka	Mala ušara	Kukuvija	Belorepan	Eja močvarica	Suri orao

VRABAC POKUĆAR

Passer domesticus

Veličina:

14 - 16 cm

Raspon krila:

21 - 25 cm

Čime se hrani?

Semenkama, mrvicama, insektima...

Brojnost:

Veoma česta

Gde se može videti?

Gradovi, sela, parkovi, dvorišta, bašte, oko kuća.

Status:

Stanarica

Kako ga prepoznati?

- Mužjak ima sivu kapu i crnu
- "kravatu" na grudima.
- Leđa su braon sa crnim šarama.
- Ženka je svetlije braon boje i nema crnu mrlju.

Zanimljivost za decu:

Vrapci vole da se kupaju u prašini. Tako čiste svoje perje od sitnih parazita.

MOJE ZAPAZANJE

Datum viđenja:

____/____/____

Mesto:

_____

Koliko sam ih video/la:

☐

1

☐

2-3

☐

više od 3

Nivo težine:

Moje zapažanje / komentar:

_____
_____
_____
_____

IZAZOV!

Da li je tvoj vrabac skakao po zemlji, leteo ili tražio hranu? Zaokruži odgovor.

Nacrtaj pticu koju si video/la:

Broj poena:

1

POLJSKI VRABAC

Passer montanus

Veličina:

12–14 cm

Raspon krila:

21 - 25 cm

Čime se hrani?

Semenkama, zrnavljem, mrvicama, insektima...

Brojnost:

Veoma česta

Gde se može videti?

Sela, polja, periferija, njive, voćnjaci...

Kako ga prepoznati?

- Braon sa crnom tačkom na obrazu
- Ovo je jedina vrsta vrapca kod koje i mužijaci i ženke izgledaju isto

Status:

Stanarica

Zanimljivost za decu:

Zimi žive u velikim jatima, obično blizu njiva.

MOJE ZAPAZANJE

Datum viđenja:

____/____/____

Mesto:

_____

Koliko sam ih video/la:

☐

1

☐

2-3

☐

više od 3

Nivo težine:

Moje zapažanje / komentar:

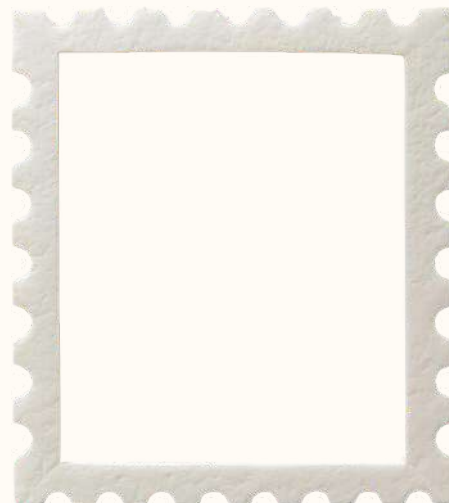
_____
_____
_____
_____

IZAZOV!

Pronađi 2 razlike između poljskog i domaćeg vrapca.

- 1.
- 2.

Nacrtaj pticu koju si video/la:

Broj poena:

1

ZELENI NIVO JE ZAVRŠEN!!!

Pronađene su sve lako uočljive ptice!

OSVOJENO DO:

★ **35** poena

Sledeći korak:

**Žuti nivo - Potrebno malo strpljenja
(ukupno 40 poena)**

Čeka te novih 20 ptica!!!

Nekoliko saveta za uspešnog istraživača:

Ptice su plašljive i lako odlete zato ih se tiho i polako približavaj.

Hvataj beleške, jer nikad ne znaš kada mogu da ti zatrebaju.

Jutro i večer u najbolji trenuci za posmatranje ptica.

Čuvaj prirodu!
Ptice će ti biti zahvalne!

VELIKI DETLIĆ

Dendrocopos major

Veličina:
20–24 cm

Raspon krila:
34–39 cm

Čime se hrani?

Insektima, larvama ispod kore drveta, semenkama i orasima.

Brojnost:

Česta

Gde se može videti?

Šume, parkovi, voćnjaci i veće bašte.

Status:

Stanarica

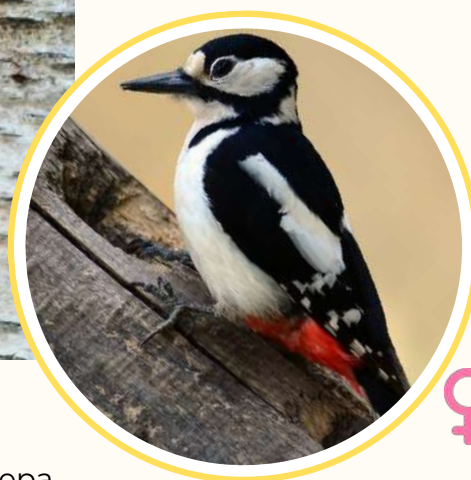
Zanimljivost za decu:

Detlić može da udari kljunom u drvo više desetina puta u sekundi, a da ga ne zaboli glava.

Kako ga prepoznati?

- Crno-belo perje.
- Jarko crvena boja ispod repa.
- Mužjak ima crvenu mrlju na potiljku.
- Često se čuje kako kucka po drvetu.

MOJE ZAPAZANJE

Datum viđenja:

____/____/____

Mesto:

_____

Koliko sam ih video/la:

☐

1

☐

2-3

☐

više od 3

Nivo težine:

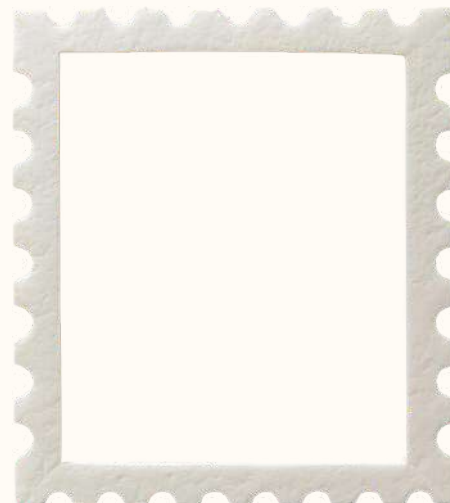
Moje zapažanje / komentar:

_____
_____
_____
_____
_____

IZAZOV!

Oslušni kuckanje po drvetu pre nego što si ga ugledaš?

Nacrtaj pticu koju si video/la:

Broj poena:

2

LABUD GRBAC

Cygnus olor

Veličina:

140–160 cm

Raspon krila:

200–240 cm

Čime se hrani?

Vodenim biljkama,
travom i sitnim vodenim
organizmima.

Brojnost:

Česta

Gde se može videti?

Jezera, reke i veće
bare.

Status:

Stanarica i delimična selica

Kako ga prepoznati?

- Potpuno belo perje.
- Narandžasti kljun sa crnom kvržicom.
- Vrat savijen u obliku slova S.

Zanimljivost za decu:

Jedan je od najtežih letećih ptica u Evropi.

MOJE ZAPAZANJE

Datum viđenja:

____/____/____

Mesto:

_____

Koliko sam ih video/la:

☐

1

☐

2-3

☐

više od 3

Nivo težine:

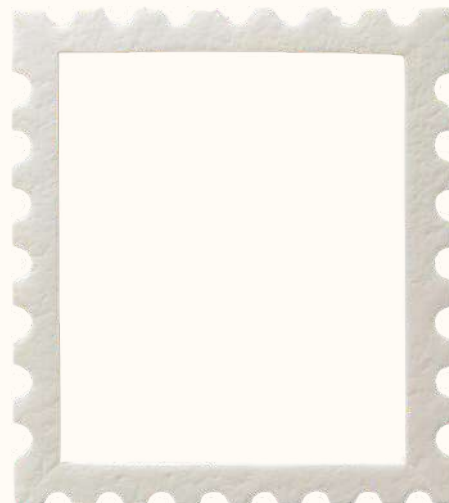
Moje zapažanje / komentar:

_____
_____
_____
_____

IZAZOV!

Pokušaj da ga vidiš u paru i
nacrtaj ih.

Nacrtaj pticu koju si video/la:

Broj poena:

1

ŽUTI NIVO JE ZAVRŠEN!!!

Pronađene su sve ptice srednje težine!

OSVOJENO DO:

★ **75** poena

Sledeći korak:

**Narandžasti nivo - Pravi izazov
(ukpno 25 poena)**

Pred tobom je poslednjih 10 ptica!!!

**NARANDŽASTI
NIVO**

MIŠAR

Buteo buteo

52.

Veličina:

45–57 cm

Raspon krila:

110–130 cm

Čime se hrani?

Miševima, voluharicama, zmijama i većim insektima.

Brojnost:

Česta

Gde se može videti?

Livade, polja, šume i rubovi puteva.

Status:

Stanarica

Kako ga prepoznati?

- Široka krila.
- Kratak vrat.
- Često sedi na stubovima ili drveću.

Zanimljivost za decu:

Jedna porodica miševa može da nestane sa livade zahvaljujući samo jednom mišaru.

MOJE ZAPAZANJE

Datum viđenja:

____/____/____

Mesto:

_____

Koliko sam ih video/la:

☐

1

☐

2-3

☐

više od 3

Nivo težine:

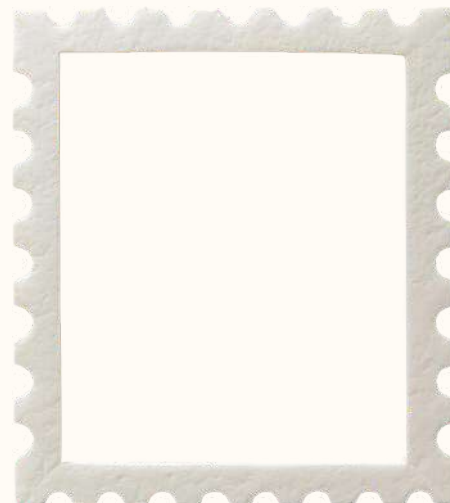
Moje zapažanje / komentar:

_____
_____
_____
_____

IZAZOV!

Posmatraj krugove u letu i pokušaj da proceniš da li se spušta ili ostaje visoko iznad terena.

Nacrtaj pticu koju si video/la:

Broj poena:

2

ČESTITAMO!!!

ZAVRŠIO/LA SI SVOJU AVANTURU!!!

Svaka pronađena ptica i svako zapažanje čine te pravim poznavaoцем prirode.

Oboj skalu do bodova koliko imaš prikupljenih.

Koliki si istraživač/ica ptica?

Saberi sve svoje poene i otkrij svoj nivo!

81 - 100

VELIKI ČUVAR PRIRODE

Bravo! Tvoje znanje, strpljenje i ljubav prema prirodi čine te pravim čuvarom ptica.

61 - 80

ISTRAŽIVAČ AVANTURISTA

Tvoje istraživačke veštine rastu, a sve manje ptica može da ti promakne.

41 - 60

LJUBITELJ PTICA

Ptice više ne prolaze neprimećeno pored tebe. Postaješ pravi poznavalac prirode!

21 - 40

RADOZNALI TRAGAČ

Tvoja radoznalost te vodi do sve više otkrića u svetu ptica. Tako nastavi!

0 - 20

POČETNIK POSMATRAČ

Odlično si počeo/la! Svaka velika avantura počinje prvom pronađenom pticom!

Najvažniji poeni nisu oni na papiru, već uspomene koje si stekao/la istražujući prirodu.

TVOJA AVANTURA

Priroda je puna čuda koja čekaju da ih otkriješ.
Radoznalost, strpljenje i ljubav prema prirodi
najmoćniji su alati svakog istraživača!

DA LI ZNAŠ???

U Srbiji živi ili kroz nju prolazi **više od 360 vrsta ptica**.

U ovoj knjizi upознаćeš **60 vrsta**, ali to je samo početak jer u narednim nastavcima otkrićeš još mnogo novih ptica!

Ptice pomažu prirodi tako što kontrolišu broj insekata, raznose seme biljaka i održavaju prirodnu ravnotežu.

Zato **je važno da čuvamo šume, livade, reke, bare i druga staništa** u kojima ptice žive.

Svaka pronađena ptica je novo otkriće i korak ka tome da postaneš pravi istraživač prirode!

AVANTURA SE NASTAVLJA...

USKORO ĆE NASTAVCI..

Ako si pronašao/la 60 ptica, zamisli koliko ih još čeka da budu otkrivene. A sada sledi novi izazov...

Knjiga 2

Još novih vrsta koje je teže pronaći.
Više strpljenja.
Više posmatranja.
Više avanture.

Knjiga 3

Retke ptice Srbije.
Pravi izazov za najupornije.

Specijalno izdanje

Najređe i najugroženije ptice Srbije.
Da li ćeš uspeti da pronađeš neku od njih?